1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

LABEL REMOVER
Aerosolbeholdere

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Rensemidler - Kraftig

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

CRC Industries Europe bvba
Touwslagerstraat 1
9240 Zele
Belgium
Tel.: +32(0)52/45.60.11
Fax.: +32(0)52/45.00.34
E-mail : hse@crcind.com

Subsidiaries		Tel	Fax
CRC Industries Finland Oy	Laurinkatu 57 A 23 B, 08100 Lohja	+358/(19)32.921	
CRC Industries France	6, avenue du marais, C.S. 90028, 95102 Argenteuil Cedex	01.34.11.20.00	01.34.11.09.96
CRC Industries Deutschland GmbH	Südring 9, D-76473 Iffezheim	(07229) 303 0	(07229)30 32 66
CRC INDUSTRIES IBERIA S.L.U.	GREMIO DEL CUERO-PARC.96, POLIGONO INDUSTR. DE HONTORIA, 40195 SEGOVIA	0034/921.427.546	0034/921.436.270
CRC Industries Sweden	Laxfiskevägen 16, 433 38 Partille	0046/31 706 84 80	0046/31 27 39 91

1.4. Nødtelefonnummer

CRC Industries Europe, Belgium: Tel.: +32(0)52/45.60.11 (office hours)
Norge: Giftinformasjonen: telefon 22 59 13 00

2. FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til forskrift (EC) nr. 1272/2008

Fysisk:	Aerosol, kategori 1 Ekstremt brannfarlig aerosol. Trykkbeholder: Kan sprekke hvis den varmes opp.

Klassifisering basert på testing.

Helse:	Skin sensitization, category 1 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. Hudirritasjon, kategori 2 Irriterer huden. øyeirritasjon, kategori 2 Gir alvorlig øyeirritasjon. Giftvirkning på bestemte organer ? enkelteksponering, kategori 3 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

Klassifisering basert på beregningsmetoden.

Miljø :	Farlig for vannmiljøet, kronisk kategori 2 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Klassifisering basert på beregningsmetoden.

2.2. Merkingselementer

Merking i henhold til forskrift (EC) nr. 1272/2008

Produktidentifikasjon:	Inneholder: terpinolene Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5 % n-heksan
Farepiktogram(mer):	
Signalord:	Fare
Farefremstilling:	H222 : Ekstremt brannfarlig aerosol. H229 : Trykkbeholder: Kan sprekke hvis den varmes opp. H317 : Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H315 : Irriterer huden. H319 : Gir alvorlig øyeirritasjon. H336 : Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H411 : Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Tilleggsfremstilling(er):	P102 : Oppbevares utilgjengelig for barn. P210 : Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. Røyking forbudt. P211 : Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. P251 : Må ikke stikkes hull på eller brennes, selv om de er tomme. P261 : Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. P271 : Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. P280 : Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P410/412 : Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C /122 °F. P501-2 : Kasser innholdet/beholderen ved et autorisert avfallsinnsamlingspunkt.
Ekstra fareinformasjon:	Ingen

2.3. Andre farer

Informasjon ikke tilgjengelig

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoffer

Ikke relevant.

3.2. Stoffblandinger

Farlige stoffer	Registreringsnummer	CAS-nr	EC-nr	w/w %	Hazard Class and Category	Hazard statement	Merknader
Etanol	01-2119457610-43	64-17-5	200-578-6	25-50	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2	H225,H319	B,X
terpinolene	01-2119982325-32	586-62-9	209-578-0	10-25	Skin Sens. 1, Asp. Tox. 1, Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1	H317,H304,H400,H410	
Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5 % n-heksan	01-2119475514-35	-	(921-024-6)	10-25	Flam. Liq. 2, Skin Irrit. 2, STOT SE 3, Asp. Tox. 1, Aquatic Chronic 2	H225,H315,H336,H304,H411	B,Q
3-butoxypropan-2-ol; propylene glycol monobutyl ether	01-2119475527-28	5131-66-8	225-878-4	<20	Eye Irrit. 2, Skin Irrit. 2	H319,H315	
Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5 % n-heksan	01-2119486291-36	-	(926-605-8)	5-10	Flam. Liq. 2, Asp. Tox. 1, STOT SE 3, Aquatic Chronic 2	H225,H304,H336,H411	B,Q
Karbondioksid	-	124-38-9	204-696-9	1-5	Press. Gas	H280	A,G
2-Propanol	01-2119457558-25	67-63-0	200-661-7	<1	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3	H225,H319,H336	B
Butanon	01-2119457290-43	78-93-3	201-159-0	<1	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3	H225,H319,H336	A

Explanation notes
A : stoff med EU's grenseverdi for forurensning i arbeidsatmosfæren
B : stoff med administrativ norm
G : Unntatt fra registreringsplikten i samsvar med art. 2 (7) i REACH-forskrift nr. 1907/2006
Q : CAS-nummer er bare en indikativ identifikator som skal brukes utenfor EU for globale oppføringer.
X : SCL (specific concentration limit)in accordance with art.10 of CLP Regulation No 1272/2008

(* Forklaring setninger : se kapittel 16)

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Kontakt med øynene: VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.

Hudkontakt: Tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk.
VED HUDKONTAKT: Vask med mye vann/...
Ved hudirritasjon: Søk legehjelp.

Inhalering: VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet.

	Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag.
Svelging:	Ved svelging må man ikke fremkalle brekning på grunn av aspirasjonsfaren. Hvis det er mistanke om aspirasjon, må man umiddelbart oppsøke lege

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Inhalering:	Omfattende innånding av løsemiddeldamp kan føre til kvalme, hodepine og svimmelhet
Svelging:	Ved brekninger/oppkast er aspirasjon til lungene sannsynlig. Løsemidler kan fremkalle kjemisk lungebetennelse. Symptomer: sår hals, magesmerter, kvalme, oppkast
Hudkontakt:	Irriterer huden Symptomer: rødhet og smerter
Kontakt med øyne:	Irriterer øynene Symptomer: rødhet og smerter, nedsatt syn

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Generelle råd :	Hvis du føler deg uvel, må du oppsøke lege (vis etiketten om mulig Kontakt alltid lege hvis symptomene vedvarer.

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

skum, karbondioksid eller tørt stoff
Ikke bruk slukkeutsyr med vannstråle da dette medfører fare for spredning av brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Aerosolbokser kan eksplodere hvis de varmes opp over 50°C
Danner farlige spaltningsprodukter
CO,CO2

5.3. Råd til brannmannskaper

Spray beholder(e) som utsettes for ild med vann for å kjøle dem ned.
Unngå innånding av røyken ved brann

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Slå av/fjern alle antenningskilder
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon
Bruk egnede verneklær og vernehansker.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

La ikke produktet komme i det offentlige kloakknettet og vannveier
Hvis forurenset vann når avløpssystemet eller vannveier, må man informere aktuelle myndigheter umiddelbart

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Absorber søl i egnet inert materiale
Plasseres i egnet beholder
Dette kjemikaliet og dets emballasje skal behandles som spesialavfall.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se del 8 for ytterligere informasjon

7. HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Holdes unna varme og antenningskilder
Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Utstyr må jordes
Bruk elektrisk materiell/ventilasjonsmateriell/belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert.
Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister.
Unngå innånding av aerosoler eller damp.
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon
Unngå kontakt med huden og øynene.
Vask grundig etter bruk
Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
Øyevaskflasker bør være tilgjengelige

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Beholder under trykk: Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer over 50°C.
Oppbevares utilgjengelig for barn.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Rensemidler - Kraftig

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Eksponeringsgrenser:

Farlige stoffer	CAS-nr	metode	
EU-etablerte eksponeringsgrenser			
Karbondioksid	124-38-9	TWA	9000 mg/m3
		STEL	mg/m3

2-Propanol	67-63-0	TWA	400 ppm
		STEL	500 ppm
Butanon	78-93-3	TWA	200 ppm
		STEL	300 ppm
Nasjonalt etablerte eksponeringsgrenser , Norway			
Karbondioksid	124-38-9	TWA	9000 mg/m3
Etanol	64-17-5	TWA	950 mg/m3
2-Propanol	67-63-0	TWA	245 mg/m3
Butanon	78-93-3	TWA	220 mg/m3

8.2. Eksponeringskontroll

Kontrollprosedyrer:	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon Holdes unna varme og antenningskilder Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Personlig beskyttelse:	Ta forholdsregler for å unngå kontakt med hud og øyne ved håndtering av produktet. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon I alle tilfeller må produktet håndteres og brukes i henhold til god praksis for industrihygiene.
Innånding:	Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.
Anbefalt luftveisbeskyttelse:	Luftrenserrespirator utstyrt med organisk gass-/dampinnsats (type A eller AX) i kombinasjon med et oljebestandig partikkelfilter for faste og flytende stoffer
Hender og hud:	Bruk egnede vernehansker
Hansker anbefale:	(nitril)
	Gjennomtrengningstiden til hanskene bør overstige den totale varigheten av bruken av produktet. Hvis arbeidstiden overstiger den oppgitte gjennomtrengningstiden på hanskene, bør andre hansker velges. Hanskeprodusentene kan bistå i valg av hansker basert på produkt og gjennomtrengningstid for å unngå hudkontakt med produktet.
Øyne:	Bruk vernebrilleri henhold til standard EN 166.
Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen:	Unngå utslipp til miljøet. Samle opp spill.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

(for aerosoler uten drivmiddel)

Utseende: fysisk tilstand :	Væske.
Farge :	Fargeløs til gul.
Lukt:	Særegen lukt.
pH:	Ikke relevant.
Kokepunkt/område:	Ikke tilgjengelig.
Flammepunkt:	- 35 °C (lukket kopp)
Fordampingshastighet:	Ikke tilgjengelig.
Eksplosjonsgrenser: øvre grense :	Ikke tilgjengelig.
nedre grense :	Ikke tilgjengelig.

Damptrykk:	Ikke tilgjengelig.
Relativ tetthet:	0.810 g/cm3 (@ 20°C).
Løselighet i vann:	Uløselig i vann
Selvantennelse:	200 °C

9.2. Andre opplysninger

VOC = flyktige organiske forbindelser	805 g/l

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Ingen farlige reaksjoner kjent hvis benyttet slik det er tiltenkt

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen farlige reaksjoner kjent hvis benyttet slik det er tiltenkt

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå overoppheting

10.5 Uforenlige materialer

Sterkt oksiderende stoff

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

CO,CO2

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

akutt giftighet:	basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt
hudetsing/hudirritasjon:	Irriterer huden.
alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:	Gir alvorlig øyeirritasjon.
sensibilisering ved innånding eller hudkontakt:	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller:	basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt

kreftframkallende egenskap:	basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt
reproduksjonstoksisitet:	basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt
STOT ? enkelteksponering:	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
STOT ? gjentatt eksponering:	basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt
aspirasjonsfare:	basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt

Information on likely routes of exposure:

Inhalering:	Innånding av løsemiddeldamp kan føre til kvalme, hodepine og svimmelhet
Svelging:	Ved brekninger/oppkast er aspirasjon til lungene sannsynlig. Løsemidler kan fremkalle kjemisk lungebetennelse.
Hudkontakt:	Irriterer huden
Kontakt med øyne:	Irriterer øynene

Opplysninger om helsefare:

Farlige stoffer	CAS-nr	metode	
3-butoxypropan-2-ol; propylene glycol monobutyl ether	5131-66-8	LD50 oral rat	3300 mg/kg
		LC50 inhal.rat	651 mg/l
		LD50 derm.rat	> 2000 mg/kg
terpinolene	586-62-9	LD50 oral rat	> 2000 mg/kg
		LD50 derm.rabit	> 2000 mg/kg
Etanol	64-17-5	LD50 oral rat	> 2000 mg/kg
		LD50 derm.rabit	> 2000 mg/kg
2-Propanol	67-63-0	LD50 oral rat	5840 mg/kg
		LC50 inhal.rat	> 25000 mg/l
		LD50 derm.rabit	13900 mg/kg
Butanon	78-93-3	LD50 oral rat	> 2000 mg/kg
Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5 % n-heksan	-	LD50 oral rat	> 5000 mg/kg
		LC50 inhal.rat	> 25000 mg/m3
		LD50 derm.rat	> 2000 mg/kg
Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5 % n-heksan	-	LD50 oral rat	> 5000 mg/kg
		LC50 inhal.rat	> 20 mg/l
		LD50 derm.rabit	> 2000 mg/kg

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Farlig for vannmiljøet, kronisk kategori 2
Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Økotoksikologiske data:

Farlige stoffer	CAS-nr	metode	
3-butoxypropan-2-ol; propylene glycol monobutyl ether	5131-66-8	IC50 alger	> 1000 mg/l

		LC50 fisk	560-1000 mg/l
		EC50 daphnia	> 1000 mg/l
terpinolene	586-62-9	LC50 fisk	1-10 mg/l
		EC50 daphnia	1-10 mg/l
Etanol	64-17-5	LC50 fisk	> 100 mg/l
2-Propanol	67-63-0	IC50 alger	1000 mg/l
		LC50 fisk	9640 mg/l
		EC50 daphnia	9714 mg/l
Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5 % n-heksan	-	LC50 fisk	> 10 mg/l
		EC50 daphnia	3 mg/l
Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5 % n-heksan	-	IC50 alger	55 mg/l
		LC50 fisk	12 mg/l
		EC50 daphnia	3 mg/l

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Ingen eksperientelle data tilgjengelig

12.3. Bioakkumuleringsevne

Ingen eksperientelle data tilgjengelig

12.4. Mobilitet i jord

Delvis vannløselig

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Informasjon ikke tilgjengelig

12.6. Andre skadevirkninger

Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
GWP (global warming potential): .04

13. INSTRUKSER VED DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt:	Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Må ikke tømmes i avløp eller i naturen, deponeres på et godkjent avfallsdeponi.
Nasjonale forskrifter:	Avfallsbehandling må skje i overensstemmelse med lokale og offentlige lover og forskrifter.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

UN-nummer:	1950

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn:	AEROSOLBEHOLDERE (Naptha, terpinolene)

14.3. Transportfareklasse(r)

Klasse:	2.1
ADR/RID - Klassifiseringskode:	5F

14.4. Emballasjegruppe

Emballasje - gruppe:	ikke relevant

14.5. Miljøfarer

ADR/RID - miljøfare:	Ja
IMDG - Marin forurensning:	Forurensende virkning på miljøet i havet
IATA/ICAO - Miljøfare:	Ja

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

ADR/RID - Tunnelkode:	(D)
IMDG - Ems:	F-D, S-U
IATA/ICAO - PAX:	203
IATA/ICAO - CAO	203

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL og IBC-regelverket

Ikke relevant.

15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Sikkerhetsarket er sammenfattet i henhold til gjeldende europeiske krav.
Forordning (EF) No 1907/2006 (REACH)
Forordning (EF) No 1272/2008 (CLP)
Dir. 2013/10/EU, 2008/47/EC endring av direktiv om aerosolbeholdere 75/324/EEC.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen informasjon tilgjengelig

16. ANDRE OPPLYSNINGER

*Forklaring H-setninger:	H225 : Meget brannfarlig væske og damp. H280 : Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming. H304 : Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. H315 : Irriterer huden. H317 : Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H319 : Gir alvorlig øyeirritasjon. H336 : Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H400 : Meget giftig for liv i vann. H410 : Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann. H411 : Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
ENDRINGER I KAPITTEL:	Klassifisering i henhold til forskrift (EC) nr. 1272/2008 Merking i henhold til forskrift (EC) nr. 1272/2008
acronyms and synonyms:	TWA = grenseverdier (maksimumsverdi for gjennomsnittskonsentrasjonen) STEL = Korttidsverdier(grenser for korttidseksponering) VOC = flyktige organiske forbindelser PBT = persistente bioakkumulerende toksiske vPvB = svært persistente svært bioakkumulerende

Dette produktet skal lagres, håndteres og brukes i henhold til god industriell hygienepraksis, og i overensstemmelse med lovforskriftene. Informasjonen i dette er basert på den kunnskapen vi har for øyeblikket, og er beregnet på å beskrive våre produkter fra et sikkerhetsmessig synspunkt. Dette garanterer ikke spesiele egenskaper. Bortsett fra ved normal handel med tanke på studier, forskning og gjennomgang av helse, sikkerhet og miljøfarer, må ingen del av disse dokumentene reproduseres på noen måte uten skriftlig tillatelse fra CRC. industriell hygienepraksis og rette seg etter enhver lovregulering. Informasjonen som medfølger er basert på vår nåværene kunnskap og er tenkt å beskrive våre produkter ut ifra et sikkerhetsmessig synspunkt. Det garanterer ikke spesifikke egenskaper.